

ЎЗБЕКИСТОН КОНСТИТУЦИЯСИ – БИЗ УЧУН ДЕМОКРАТИК ТАРАҚҚИЁТ ЙЎЛИДА ВА ФУҚАРОЛИК ЖАМИЯТИНИ БАРПО ЭТИШДА МУСТАҲКАМ ПОЙДЕВОРДИР

**ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КОНСТИТУЦИЯСИ ҚАБУЛ ҚИЛИНГАНИНИНГ
17 ЙИЛЛИГИГА БАФИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАРОСИМДАГИ МАЪРУЗАСИ**

(Давоми. Боши 1-бетда).

учинчидан, конун устунлиги ва унинг барчага тенглиниң намойиши бўлиб, сайловда қатнаштган сиёсий партиялар ва ҳар қайси номзоднинг сиёсий қарашлари ва эътиқодидан катти назар, уларнинг ҳаммасига тенг имконият ва шароит тудириб бериши билдиради;

тўртингидан, мамлакатимизда фуқаролик жамиятини савиаси ва етуклии дарражасини кўрсатади;

ва ниҳоят, **бешингидан**, бу сайловлар ахолимизнинг сиёсий-ижтимоий савиаси ва маданияти, фуқаролик онгини имтиҳондан ўтказади, десак, ҳеч қандай хота бўлмайди.

Бир ўйлаб кўрайлик, ана шундай мураккаб ва масъулитли сиёсий синовдан ўтишига, бу сайлов жараёнларини ривожланган демократик давлатларда амал қилаётган сайлов тизими дарражасида ўтказишга биз қанчалик тайёрмиз?

Нафқат сайловни ташкил этишига бевосита масъул бўлган Марказий сайлов комиссияси ва унинг жойлардаги тузилмалари, сиёсий партиялар фаоллари ва ижтимоий ҳаракатлар, нодавлат ташкилотлар, кенг жамоатчилигимиз, балки бугун овоз беришга тайёргарлик кўраётган ҳар бир фуқаро, ҳар бир сайловни бу савонни ўзига албатта ўринли ва айни мудда бўлур эди.

Чунки, қорқорида тилга олинган ва биз амалга оширишимиз зарур бўлган ўта мухим омиллар демократик асосда ривожланбди бораётган ҳар қандай жамиятнинг етуклии дарражасини акс этиради.

Бу талабларга амал қилиши – бу шунчаки бир мақсад эмас, авваламбор эркин ва озод яшаш, ҳар томонлама фаронов ҳаёт қуриш дастурининг ўзагини ташкил қилиб, юқсан тараққиётта эришишини ҳал қўлчуби ўзвий кисми ва асосий ўйли эканини, ўйлайманки, ҳаммамиз тобора англаб бормоқдамиз.

Айтиш керакки, биз бу йўлни кимгадир кўз-кўз килиш, кимнингдир олдида намойиш этиш учун танланганимиз ўй.

Бу йўл қандай оғир ва мураккаб бўлмасин, тақрор-такрор айтаман, бизнинг миллий манфаатларимизга, асрлар давомида интилиб келган орзумниятларимизга тўла жавоб берадиган тараққиёт йўлидир.

Шу билан бирга, барчамиз яна бир ҳақиқатни чукур тушумиз – биз кўзлаган мэралларга эришиш, ҳам сиёсий, ҳам ижтисодий нутқи назардан ўзимиз истаган, тараққиёт топган давлатлар қаторига чиқиш учун ҳали қуладиган ишларимиз жуда кўт.

Бу борада энг асосий масала – амалга оширган ишларимизга танқиди бахр бериш, манинликка берилмаслики, ҳақиқати бахр ўзгаларнинг иоткуларига беписанд қарамаслик, ҳаётимизда бу йўналишда ҳали-бери учрайдиган гов ва тўсикларни бартараф этишдан иборат. Бу ўтиқи ҳақиқатни аввало ўзимиз англабимиз ва амалий хуласолар чиқаришимиз ижтимоий-сиёсий ҳаётимизда фоят мухим ўрин тутади.

Шу фурсатдан фойдаланиб, олдимизда турган, мамлакатимиз ҳаётида, ҳақиқатан ҳам катта бир сиёсий воқеа бўлмиш сайловларни муносиб ўтказиш мақсадида баъзи бир долзар масалаларни яна бир бор тўхтаби либ ўтиши жоиз, деб биламан.

Биринчидан, Конституциямиз ва шу асосда қабул килинган, Олий Маҳлис ва маҳаллий кенгашларга сайловлар ҳақиқати қонунларга, шу билан бирга, Марказий сайлов комиссияси ва унинг жойлардаги тузилмалари томонидан белгилаб берилган коиди ва нормаларга риоя қилиш, уларни сўзсиз бахарни барчамизни, ҳар қандай сайловчининг асосий бурчи бўлишини хоҳлардим.

Айниқса, байзги бир сайловчиларимизга майда ёки оптика бўлиб туладиган, умумъэтироф этилган сайлов коидаларига мос келмайдиган айрим ҳолатлар бўйича кузатувчиликар томонидан – бўлар ҳаљаро ташкилотлар ёки ўзимизнинг ижтимоий-нодавлат ташкилотлар вакиллари бўладими – билдириладиган эътиозларга хурмат билан қараш, уларнинг фикрларига ўтибор бериш, қандай расмийчилар чўбилиб қўримасин, бу ташкилотларни бахшадиган ҳар кандай ҳаётимизда.

Энг мухими, четдан турбай сайлов жараёнларига аралаш, уларга таъсир ўтказишга уриниш каби ножӯя ҳаракатлар бутунлай ман этилишини барча сайлов иштирокчилари, ким бўлишидан катти назар, чукур англаб олишлари даркор.

Иккинчидан, яна бир бор айтиб ўтиша тўғри кела-ди – қонун барчага тенг. Бинонабарин, барча партиялар ва уларнинг номзодлари учун сайловолди жараёнларидан, матбуот, телевидение орқали ва сайловчилар билан бўладиган мулокот учрашувларда, улар олиб бораётган тарифбот-ташвиқот ишларидан тенг ва бир хил шароит тудириб бериш, уларнинг хуқуқ ва интилишлари бир кўз билан қараш, ҳеч кимни ахротаслик, айтиш керакки, айни шу масалалар сайловини юксак савида ўтказишда энг катта ва мухим ўрин тутади.

Бу масалалар учун мусъул бўлган ташкилотлар томонидан ҳеч қандай истиноси ёки кимгандир алоҳида ўтибор бериш ҳолатларига асло йўл қўйилмаслиги шарт.

Учинчидан, аслида сайлов дегани – бу аввало ўз хуқуқини ўзлаган ҳолда, эркин танлаш ва онгли овоз бериш демакдир.

Шу билан бирга, сайловда қатнашиш ҳар биримиздан нафқат Конституциямизга кафолатлаб берган овоз бериш хуқуқини бажо келтириши, балки фуқаролик бурчимиши чукур англаш ва бу масалага катта масъулият билан қарашни ҳам борлашади.

Нега деганди, ҳар бир фуқаро ўзи сайльдиган номзод – у эртага маҳаллий кенгашларга ёки Олий Маҳлиснинг Конунчиллик палатасига аъзо бўладими – депутатлик мандатига эга бўлганидан сўнг унга билдирилган юксак ишончи оқлашади мақсадидаги мамлакатимиз, юртимиз равнани учун, ҳалқимизнинг ҳаётини обод да фаронов бўлиши учун қандай хисса қўшишини ҳар қайси сайловни ўзига аниқ тасаввур қилиши, яны, овоз беришда адашмаслиги лозим.

Шу нутқи назардан қарайдиган чўбасаси, бугун биз, ҳақиқатан ҳам, Ватанимизнинг эртанги кунини ҳал қуладиган, катта сиёсий жараён арафасида турбимиз.

Ўз олдимизга қўйиган юксак мақсад-муддаётларимизга этишада, ҳеч шубҳасиз, алоҳида мухим боскич бўладиган бу жараён ишларидан ўтказиштан барча-барча инсонларга бевосита даҳлор бўлиб, ҳеч ким ундан четда қолиши мумкин эмас.

Бугун мана шу залда ўтирган сиз, азизларинг юзларингизга қараб, сизларнинг тимсолингизда бутун ҳалқимизни ўзимга тасаввур килиб айтмоқчиман: биз на-вбатдаги сайловни муносиб дарражада ўтказиб, ҳаљаро майдонда ўзимизнинг сиёсий етуклигимизни яна бор бор намоён этишига албатта кодирмиз. Чунки бизнинг Ўзбекистонимиз, бизнинг жамиятимиз кечаги давлат, кечаги жамият эмас – таъбир жоиз бўлса, уларнинг ўтказисида ер билан осмочи фарқ бор.

Энг мухими, бугун одамларимизнинг дунёкараши, онгу шурии ва тафаккури, ҳаётта ва меҳнатта муносабати, ён-атрофда юз берадиган воқеаларга даҳдорлик туйгуси, ўз Ватаниндан гурур ва ифтихори, келажакка ишончи кундан-кунга тобора ошиб бораётган ўтказишга топширилган ўтказисида.

Ишончим комил, кўлни кўрган, эл-юрт тақдирига масъулият билан ёндашадиган ҳалқимиз бу сиёсий жа-раённинг нақадар улкан аҳамиятга эга эканини чукур англашган ҳолда, сайловда аввало фоъл иштирок этиди ва ўзининг „оиласининг эзгу орзу-максадларини рўёбга чиқариш, юртимизнинг тинчлиги, Ватанимизнинг та-раққиётини ўтказишга тобора ошиб бораётган ўтказишга топширилган ўтказисида.

Азиз дўстлар!

Маълумки, бундан бир йил мұқаддам сизлар билан маслаҳатлашиб, 2009 йилга юртимизда „Қишлоқ тараққиёт ва фаронлиги йили“ деб ном берган эдик. Ва шу асосда мустакилликнинг биринчи йилларидан бошлаб ўтиборимиз марказида бўлуб келадиган устувор масала, яни қишлоқларимиз кўрғасини ўзгартирниш, агросаноат мажмууда олиб бораётган ислоҳотларни чукурлаштириш, қишлоқ аҳлининг ҳаёт дарражаси, ижтимоий-сиёсий ва маданий савиасини ошириш мақсадидаги маҳсус давлат дастури қабул қилганимиздан ҳам ҳадариган.

Бу ҳақда гапиргандан, аввало қурилиш материаллари шаҳар қарардиган 31 та ишлаб чиқариш куввати, жумладан, 2 миллион квадрат метр замонавий том ёпиш материаллари ишлаб чиқардиган б 6 то корхона, шунингдек, гипс, алечаст, гипсокартон каби қурилиш ва пардозлаш материаллари, йигма конструкциялар тайёрдиган янги корхоналар фойдаланишга топширилганини қайд этиш лозим. Шулар категорида йилига 81 миллион донаға ўтказишни оширишни борпи барлоғи.

Таъқидлаш керакки, янгитдан барпо этилган бу корхоналарда тайёрдандиган қурилиш материаллари, ху-сусан, фильтр нарихини пасайтириш максадидаги уларга ҳар тономлама имтиёз ва шароитлар тудириб берилади.

Кишлоқ тараққиётни обод этишида уларнинг ўзимизнинг маънно-моҳияти, энг мухим ўналишилари ва молиявий манబалари нафқат 2009 йил учун, балки ўрта ва узок муддатли истиқбал учун белгилаб, унинг ижроси таънишнинг юзарозига олиниш, улар Самарқандада ишлаб чиқарилган замонавий автобуслар билан.

Кишлоқ тараққиётни обод этишида уларнинг кўрғасини ўзгартирниш, бугун қишлоқ жойларда ўшаттган одамларнинг турмуш шароитини замон талабларига мослаҳатириш, керак бўлса, уни шаҳар шароитига яқинлаштириш фоят мухим ўрин тутади, десак, ўйлайманки, яхшилаштиришни яхшилаштиришни оширишни таънишни.

Азиз дўстлар!

Кишлоқ инфратизилмасини ривожлантириш ҳақида сўз бергандан, бу соҳада энг долзарб масалалардан биринши қишлоқ жойларда янги йўллар қуриш ва мавжудларни кенгайтириш учун карий 100 миллион сўм маблаг сарфлангани, транспорт қатновини яхшилаш максадидаги кўплаб қишлоқ юйналишлар очилиб, улар Самарқандада ишлаб чиқарилган замонавий автобуслар билан таъминланганини айтиш лозим.

Айниқса, гапиргандан, авваламбор, қишлоқ аҳлининг манбаҳатларини яна тўлиқ таъминлаш, уларнинг таъминлигидан юзарозига олиниш, унинг мелиоратив-хукуқий базанини тақомиллаштириш масалаларига алоҳида энг ўтибор берилгандан ҳаётни оширишни таънишни.

Кишлоқ инфратизилмасини ривожлантириш ҳақида сўз бергандан зиёд ҳолмадиган қурилиш материаллари, тарбија 300 километрдан кўпроқ табии газ кувурлаштиришни яхшилаштиришни оширишни таънишни.

Азиз дўстлар!

Кишлоқ инфратизилмасини ривожлантириш ҳақида сўз бергандан зиёд ҳолмадиган қурилиш материаллари, тарбија 280 та «Дамас-амбуланс» тез ёрдам машинаси, 280 та «Дамас-амбуланс» тез ёрдам машинаси билан таъминлангани, қишлоқ врачларни кундан-кундан оширишни борпи барлоғи.

Бу инфратизилмасини ривожлантириш ҳақида сўз бергандан зиёд ҳолмадиган қурилиш материаллари, тарбија 12 йилини оширишни борпи барлоғи.

Кишлоқ инфратизилмасини ривожлантириш ҳақида сўз бергандан зиёд ҳолмадиган қурилиш материаллари, тарбија 12 йилини оширишни борпи барлоғи.

Кишлоқ инфратизилмасини ривожлантириш ҳақида сўз бергандан зиёд ҳолмадиган қурилиш материаллари, тарбија 12 йилини оширишни борпи барлоғи.

Кишлоқ инфратизилмасини ривожлантириш ҳақида сўз бергандан зиёд ҳолмадиган қурилиш материаллари, тарбија 12 йилини оширишни борпи барлоғи.

Кишлоқ инфратизилмасини ривожлантириш ҳақида сўз бергандан зиёд ҳолмадиган қурилиш материаллари, тарбија 12 йилини оширишни борпи барлоғи.

Кишлоқ инфратизилмасини ривожлантириш ҳақида сўз бергандан зиёд ҳолмадиган қурилиш материаллари, тарбија 12 йилини оширишни борпи барлоғи.

Кишлоқ инфратизилмасини ривожлантириш ҳақида сўз бергандан зиёд ҳолмадиган қурилиш материаллари, тарбија 12 йилини оширишни борпи барлоғи.

Кишлоқ инфратизилмасини ривожлантириш ҳақида сўз бергандан зиёд ҳолмадиган қурилиш материаллари, тарбија 12 йилини оширишни борпи барлоғи.

Кишлоқ инфратизилмасини ривожлантириш ҳақида сўз бергандан зиёд ҳолм

